

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	7
Onderwerp:	Beleidsplan Licht en donkerte in de openbare ruimte
Datum:	17 februari 2021
Portefeuillehouder:	Ruud van Leeuwen
Decosnummer:	1242
Informant:	Rob Olde Kalter r.oldekalter@dalfsen.nl 06 44345803

Voorstel:

1. Het beleidsplan 'Licht en Donkerte in de Openbare Ruimte' voor de periode 2021 - 2025' vast te stellen.
2. Een investeringskrediet van € 241.660 beschikbaar te stellen voor de begrotingsjaren 2021 en 2022.
3. De afschrijvingstermijnen voor masten en armaturen m.i.v. 2021 vast te stellen op 50 resp. 25 jaar.
4. De financiële vertaling van het beleidsplan 'Licht en Donkerte in de Openbare Ruimte' voor de begrotingsjaren 2023 en verder mee te nemen in het integrale voorstel voor beleid van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte (IBOR) en dit opvoeren bij de Perspectiefnota 2023.

Inleiding:

De looptijd van het beleidsplan Licht in de Openbare Ruimte 2017 – 2020 is verstreken. Voor u ligt het beleidsplan 'Licht en Donkerte in de Openbare Ruimte' voor de periode 2021 - 2025. Het beleidsplan is niet geheel vernieuwd, maar geactualiseerd. Omdat veel van de oude visie nog prima was hebben we veel overgenomen. Een actualisatie is nodig vanwege de volgende redenen en ontwikkelingen:

- De gewenste vertaling van onze toekomstvisie 'Voor Elkaar' naar beleid op het gebied van openbare verlichting.
- Landelijke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing.
- Uitkomsten van onderzoeken naar de negatieve effecten van verlichting op onder meer de biodiversiteit.
- Technologische ontwikkelingen op het gebied van verlichting.

Op 28 september 2020 is in de gemeenteraad de motie "Sterrenzone" aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om een verkennend onderzoek uit te (laten) voeren naar de mogelijkheden van een sterrenzone in het Vechtdal. Dit verkennende onderzoek gaan we uitvoeren in de eerste helft van 2021.

Argumenten:

1. Het beleidsplan geeft de kaders aan voor het verlichten van de openbare ruimte.

In het beleidsplan wordt beschreven waarom, waar en hoe de openbare ruimte wordt verlicht. De toekomstvisie van de gemeente Dalfsen is vertaald naar het volgende beleid en keuzes voor de openbare verlichting:

- Participatie en betrokkenheid: de gemeente betreft belanghebbenden bij het ontwerp, de aanleg en (ingrijpende) wijzigingen van openbare verlichting;
- Openbare verlichting levert een bijdrage aan duurzaamheid, klimaatdoelstellingen en energiebesparing;
- Natuur en biodiversiteit worden zo min mogelijk verstoord;
- Het karakteristieke aanzicht en de identiteit van de gemeente worden versterkt;
- De gemeente bevordert gezond gedrag.

De gemeente hanteert het uitgangspunt: 'Donker waar mogelijk, licht waar nodig.' De gemeente Dalfsen kiest voor Bewust Verlichten. Er wordt alleen verlicht waar en wanneer dat nodig is en de verlichting van toegevoegde waarde is. De gemeente vraagt ook andere eigenaren/beheerders van lichtbronnen om spaarzaam, functioneel en duurzaam te verlichten.

De gemeente verlicht in het kader van sociale-, verkeersveiligheid, gezondheid en ten behoeve van kwaliteit / herkenbaarheid. Bij de aanleg en vervanging van openbare verlichting volgt de gemeente in principe de Nederlandse praktijkrichtlijn (NPR). Gelet op het uitgangspunt 'Donker waar mogelijk, licht waar nodig.' past de gemeente de richtlijn over lichtsterkte niet standaard toe. Buiten de bebouwde kom is het uitgangspunt: 'Niet verlichten, tenzij...' De gemeente verlicht hier zo weinig mogelijk.

2. Het beleidsplan geeft de ambities en keuzes voor de openbare verlichting bij aanleg, vervanging en onderhoud in de verschillende functiegebieden.

Het ambitieniveau voor inrichting en aanleg van de openbare verlichting in de functiegebieden dorpscentra en begraafplaatsen is hoog. Voor de hoofdinfrastructuur is het hoog / basis. De overige gebieden hebben het ambitieniveau basis. Bij het onderhoud is de nagestreefde beeldkwaliteit A (goed) voor de openbare verlichting in de dorpscentra. Voor de overige functiegebieden is de beeldkwaliteit B (voldoende). In deze beleidsnota hebben we het specifieke beleid en de bijbehorende keuzes voor de verschillende functiegebieden uitgewerkt.

3. Het beleidsplan geeft de financiële aspecten met betrekking tot de openbare verlichting weer.

In het beleidsplan worden onder meer de budgetten weergegeven voor onderhoud, energie, investeringen en afschrijvingen op het gebied van openbare verlichting.

Kanttekeningen en risico's

De gemeente heeft een zorgplicht voor veilige wegen op basis van het Burgerlijk Wetboek. De gemeente is als wegbeheerder verantwoordelijk voor het onderhoud van de openbare wegen binnen de eigen gemeente. Bij een eventueel opgelopen schade wegens een gebrek op en of aan de weg kunnen we de risicoaansprakelijkheid beperken door het vaststellen van een beleids/onderhoudsplan.

Alternatieven:

Er kan voor gekozen worden om geen beleid vast te stellen. De consequentie is dat er door de raad geen richting wordt gegeven aan de te maken keuzes op het gebied van de openbare verlichting voor de periode 2021/2025. Op basis van ons beleid op het gebied van de openbare verlichting weten inwoners en belanghebbenden waar ze aan toe zijn en kan de gemeente indien nodig afwegingen maken en keuzes motiveren.

Duurzaamheid:

We hebben de afgelopen jaren al zeer veel bereikt op het gebied van energiebesparing op het gebied van de openbare verlichting. In 2021 is 60 % van de armaturen voorzien van LED-lampen. In de periode 2021-2025 kunnen we een extra energiebesparing bereiken van 3,3%. De gemeente koopt voor de openbare verlichting 100% groen stroom in. Deze komt met name vanuit wind en zonne-energie. Ook recycelen we onze masten en armaturen.

Financiële consequenties:

Openbare verlichting valt onder programma 3. In de programmabegroting 2021-2024 is een jaarlijks budget beschikbaar van € 285.000. Dit bedrag is als volgt onderverdeeld:

- Dagelijks onderhoud: € 82.000.
- Groot onderhoud / vervanging: € 110.000.
- Energielasten: € 93.000.

Het dagelijks onderhoud kan de komende jaren binnen het beschikbare budget worden uitgevoerd. In het onderstaande schema is weergegeven welke budgetten nodig zijn voor vervanging van masten en armaturen.

Jaar	Masten	Armaturen	Totaal
2021	€ 4.260	€ 218.950	€ 223.210
2022	€ 15.120	€ 3.330	€ 18.450
2023	€ 14.560	€ 2.180	€ 16.740
2024	€ 26.490	€ 1.980	€ 28.470
2025	€ 456.350	€ 103.050	€ 559.400
2026	€ 66.370	€ 45.830	€ 112.200
2027	€ 110.980	€ 48.890	€ 159.870
2028	€ 29.550	€ 21.980	€ 51.530
2029	€ 31.310	€ 71.130	€ 102.440
2030	€ 491.550	€ 3.990	€ 495.540
Totaal	€ 1.246.540	€ 521.310	€ 1.767.850
Gem. p. j.	€ 124.654	€ 52.131	€ 176.785

Voorgesteld wordt om de vervanging van masten en armaturen te activeren. De jaarlijkse afschrijvingslasten van de investeringen in 2021 en 2022 kunnen gedekt worden uit de huidige exploitatielasten.

In 2021 wordt de nota Integraal Beleid Openbare Ruimte (IBOR) opgesteld. In deze nota IBOR en het begeleidende voorstel wordt duidelijk gemaakt welke middelen de gemeente voor de jaren na 2022 nodig heeft voor de verschillende kapitaalgoederen en hoe de gemeente dit wil financieren. Het resultaat wordt ingebracht in de Perspectiefnota 2023 – 2026. Hierbij wordt de openbare verlichting meegenomen. Ook besteden we daarbij aandacht aan hoe we omgaan met areaaluitbreiding en indexering.

De kosten van openbare verlichting in uitbreidingslocaties, herinrichtingsplannen en inbreidingslocaties zijn niet meegenomen in de berekening van de benodigde bedragen voor openbare verlichting. De kosten voor de aanleg van openbare verlichting in nieuwe woonwijken en industrieterreinen worden opgenomen en verantwoord in de grondexploitatie. De kosten voor de aanleg van openbare verlichting bij inbreidingen of grootschalige herinrichtingsplannen worden opgenomen in de desbetreffende exploitaties.

Communicatie:

Er wordt een persbericht gepubliceerd over (de vaststelling) van het beleidsplan openbare verlichting. Als er nieuwe openbare verlichting wordt ontworpen of aangelegd of als de openbare verlichting in bepaalde gebieden ingrijpend wordt gewijzigd, dan betreft de gemeente de betreffende inwoners, bedrijven, instellingen en andere stakeholders. De gemeente luistert naar de wensen en vertaalt deze waar mogelijk in het ontwerp voor de openbare verlichting.

Vervolg:

De financiële aspecten voor de jaren ná 2022 worden samen met de financiële consequenties van het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte ingebracht bij de Perspectiefnota 2023. Voor 2021 en 2022 worden de vervangingen uitgevoerd met behulp van het beschikbaar te stellen krediet.

Bijlagen:

Bijlage 1. Beleidsplan 'Licht en Donkerte in de openbare ruimte'.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de waarnemend-gemeentesecretaris/directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 maart 2021, nummer 1242;

overwegende dat het nodig is om een nieuw beleidsplan voor de openbare verlichting vast te stellen gelet op:

- Het feit dat de looptijd van het beleidsplan Licht in de Openbare Ruimte 2017 – 2020 is verstreken;
- De gewenste vertaling van onze toekomstvisie 'Voor Elkaar' naar beleid op het gebied van openbare verlichting;
- Landelijke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing;
- Uitkomsten van onderzoeken naar de negatieve effecten van verlichting op onder meer de biodiversiteit;
- Technologische ontwikkelingen op het gebied van verlichting.

b e s l u i t :

Het beleidsplan 'Licht en Donkerte in de openbare ruimte' vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 26 april 2021.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater